EUROOPAN
KOMISSIO

Strasbourg 11.12.2018
COM(2018) 845 final

# KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-NEUVOSTOLLE JA NEUVOSTOLLE

## Seitsemästoista raportti edistymisestä kohti toimivaa ja todellista turvallisuusunionia

## I JOHDANTO

Tämä on seitsemästoista raportti edistymisestä kohti toimivaa ja todellista turvallisuusunionia. Se on tilannekatsaus, jossa käsitellään kehitystä seuraavien kahden pääpilarin alalla: terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden ja niiden tukimekanismien torjunta sekä puolustusvalmiuden ja selviytymiskyvyn parantaminen kyseisten uhkien varalta. Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat edistyneet viime kuukausina merkittävästi useiden lainsäädäntöprioriteettien toteuttamisessa. Monista prioriteeteista ei ole kuitenkaan vielä päästy poliittiseen yhteisymmärrykseen, ja niiden osalta tarvitaan lainsäädäntövallan käyttäjien lisätoimia. Koska seuraavat Euroopan parlamentin vaalit järjestetään toukokuussa 2019, aikaa ei ole hukattavaksi, jotta komission esittämät vireillä olevat prioriteettiehdotukset voidaan panna täytäntöön turvallisuusunionin toteuttamiseksi, kuten puheenjohtaja Jean-Claude Juncker kehotti unionin tilaa vuonna 2018 käsitelleessä puheessaan.

EU:n johtajat vahvistivat 18. lokakuuta 2018 järjestetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa[1] olevansa sitoutuneita vahvistamaan unionin sisäistä turvallisuutta ja totesivat, että sisäisen turvallisuuden vahvistamisessa on viime vuosina saatu aikaan todellista edistystä parantamalla yhteistyötä, toteuttamalla konkreettisia toimenpiteitä kentällä ja hyväksymällä erilaisia säädöksiä. Tämän perusteella Eurooppa-neuvosto peräänkuulutti edistymistä vireillä olevissa komission ehdotuksissa, jotka liittyvät verkkohyökkäysten ehkäisemiseen ja estämiseen sekä niihin vastaamiseen, terroristisen verkkosisällön levittämisen estämiseen, sähköisen todistusaineiston nopean ja tehokkaan rajat ylittävän saatavuuden varmistamiseen, rahoitustietojen saatavuuden helpottamiseen ja tietojärjestelmien ja tietokantojen yhteentoimivuuden parantamiseen. Tässä raportissa esitetään, miten näitä tärkeitä aloitteita koskevissa neuvotteluissa on edistytty, ja kehotetaan lainsäädäntövallan käyttäjiä työskentelemään niiden nopean hyväksymisen puolesta (ks. myös liitteessä I oleva luettelo kaikista turvallisuusunionia koskevista aloitteista). Eurooppa-neuvosto kehotti myös ottamaan tarkasteltavaksi komission aloitteen Euroopan syyttäjänviraston toimivaltuuksien laajentamisesta kattamaan valtioiden rajat ylittävät terroririkokset. Komissiolle on tärkeää selvittää tämän lähestymistavan edut. Lisäksi valtion- tai hallitusten päämiehet korostivat, että on tärkeää suojella unionin demokraattisia järjestelmiä ja torjua disinformaatiota tulevien EU-vaalien yhteydessä. Myös Eurooppa-neuvoston seuraavassa kokouksessa 13. ja 14. joulukuuta 2018 käsitellään disinformaatiokampanjoiden leviämistä demokraattisia järjestelmiä uhkaavana akuuttina haasteena, jonka osalta on ryhdyttävä kiireellisiin toimiin, varsinkin vapaiden ja oikeudenmukaisten Euroopan parlamentin ja kansallisten vaalien varmistamiseksi. Tämän vuoksi tässä raportissa otetaan huomioon edistys, joka on saavutettu vaalien häiriönsietokyvyn varmistamisessa unionissa.

Euroopan parlamentin puhemies sekä neuvoston ja komission puheenjohtajat määrittelivät EU:n lainsäädäntöprioriteeteista 2018–2019 antamassaan yhteisessä julistuksessa[2], että EU:n kansalaisten turvallisuuden suojelu on yksi tärkeimmistä prioriteeteista. Kolme toimielintä sitoutuivat kohtelemaan turvallisuusunionin puitteissa esitettäviä ehdotuksia kiireellisinä prioriteetteina, jotka on hyväksyttävä ennen nykyisen vaalikauden päättymistä. Työtä on jatkettava viime vuonna saavutetun edistyksen pohjalta, ja komissio kehottaa lainsäädäntövallan käyttäjiä tehostamaan pyrkimyksiään neuvotteluissa.

Komissio odottaa, että Euroopan parlamentti hyväksyy mietinnön terrorismia käsittelevän

[1] https://www.consilium.europa.eu/media/36784/18-euco-final-conclusions-fi.pdf

[2] https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/joint-declaration-eu-legislative-priorities-2018-19_en.pdf

erityisvaliokunnan työn tuloksista ja suosituksista, joka on määrä antaa 12. joulukuuta 2018. Tämä mietintö edistää merkittävästi terrorismin torjuntaa koskevia toimia ja turvallisuusunionin edelleen kehittämistä.

## II LAINSÄÄDÄNTÖPRIORITEETTIEN TOTEUTTAMINEN

Lainsäädäntövallan käyttäjät ovat edistyneet viime kuukausien aikana merkittävästi useiden lainsäädäntöprioriteettien toteuttamisessa. Tämä koskee varsinkin Schengenin tietojärjestelmän vahvistamista, kyberturvallisuusasetusta ja muita maksuvälineitä kuin käteistä. Useista prioriteeteista ei ole kuitenkaan vielä päästy poliittiseen yhteisymmärrykseen, ja lisätoimet ovat tarpeen, jotta varmistetaan näiden prioriteettien hyväksyminen ennen Euroopan parlamentin vaaleja (ks. myös liitteessä I oleva luettelo kaikista turvallisuusunionia koskevista aloitteista).

### *1. Vahvemmat ja älykkäämmät tietojärjestelmät turvallisuuden, rajavalvonnan ja muuttoliikkeen hallinnan tueksi*

Komissio suhtautuu myönteisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston hyvään edistymiseen säädösehdotuksissa, jotka koskevat turvallisuuteen, rajavalvontaan ja muuttoliikkeen hallintaan liittyvien **EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuutta**.[3] Näillä ehdotuksilla annettaisiin jäsenvaltioiden rajavartijoille, maahanmuuttoviranomaisille ja lainvalvontaviranomaisille mahdollisuus saada tarkkoja ja luotettavia tietoja, havaita rinnakkaisia henkilöllisyyksiä ja torjua henkilöllisyyspetoksia. Kolmikantakokoukset järjestettiin 24. lokakuuta 2018, 15. marraskuuta 2018 ja 27. marraskuuta 2018. Komissio kehottaa yhteisen julistuksen mukaisesti lainsäädäntövallan käyttäjiä pääsemään poliittiseen yhteisymmärrykseen seuraavassa kolmikantakokouksessa 13. joulukuuta 2018.

Tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen sisältyisi **viisumitietojärjestelmä**. Euroopan parlamentti ja neuvosto käsittelevät parhaillaan toukokuussa 2018 annettua säädösehdotusta[4], jonka avulla voitaisiin tarkastaa viisuminhakijoiden taustat entistä perusteellisemmin, paikata turvallisuustiedoissa olevat aukot parantamalla jäsenvaltioiden välistä tietojenvaihtoa ja varmistaa täysi yhteentoimivuus muiden EU:n laajuisten tietokantojen kanssa. Komissio kehottaa lainsäädäntövallan käyttäjiä hyväksymään neuvotteluvaltuutensa mahdollisimman pian, jotta tästä ehdotuksesta päästäisiin yhteisymmärrykseen Euroopan parlamentin kuluvan vaalikauden aikana.

Kun yhteisymmärrykseen on päästy, tietojärjestelmien välinen yhteentoimivuus mahdollistaisi myös lainsäädäntövallan käyttäjien 28. marraskuuta 2018 hyväksymän **vahvistetun Schengenin tietojärjestelmän** etujen täysimääräisen hyödyntämisen.[5]

Yhteentoimivuuteen sisältyisi myös ehdotettu[6] **eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän** laajentaminen kattamaan kolmansien maiden kansalaiset. Ehdotus koskee keskitetyn tietokannan perustamista, jonka avulla voidaan nopeasti varmistaa, onko jäsenvaltioilla tietoja muiden kuin EU-kansalaisten rikostuomioista. Komissio kehottaa

[3] COM(2017) 793 final, 12.12.2017, COM(2017) 794 final, 12.12.2017, COM(2018) 478 final, 13.6.2018 ja COM(2018) 480 final, 13.6.2018.
[4] COM(2018) 302 final, 16.5.2018.
[5] COM(2016) 881 final, 21.12.2016, COM(2016) 882 final, 21.12.2016 ja COM(2016) 883 final, 21.12.2016.
[6] COM(2017) 344 final, 29.6.2017.

lainsäädäntövallan käyttäjiä saattamaan tätä ensisijaista lainsäädäntöaloitetta koskevat neuvottelut päätökseen seuraavassa kolmikantakokouksessa 11. joulukuuta 2018.

Tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen sisältyisi myös Eurodac-järjestelmä. Komission ehdotus[7] **Eurodac-järjestelmän** vahvistamisesta laajentaisi sen toimeksiantoa käsittämään turvapaikanhakijoiden tunnistamisen lisäksi laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten ja EU:hun laittomasti saapuvien henkilöiden tunnistamisen. Komissio esitteli äskettäin, mitä etuja saataisiin hyväksymällä tämä ehdotus yhtenä niistä viidestä Euroopan yhteistä turvapaikkajärjestelmää koskevasta ehdotuksesta, joista ollaan pääsemässä yhteisymmärrykseen.[8] Nämä ehdotukset olisi hyväksyttävä ennen Euroopan parlamentin vaaleja.

Vahvempien ja älykkäämpien tietojärjestelmien toteuttamiseksi turvallisuuden, rajavalvonnan ja muuttoliikkeen hallinnan tueksi komissio kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa

*Yhteisen julistuksen mukaiset prioriteetit:*

- pääsemään tämän vuoden loppuun mennessä yhteisymmärrykseen **yhteentoimivuutta** koskevasta säädösehdotuksesta;
- pääsemään joulukuuhun 2018 mennessä yhteisymmärrykseen säädösehdotuksesta, jolla **eurooppalaista rikosrekisteritietojärjestelmää** laajennetaan koskemaan kolmansien maiden kansalaisia;
- hyväksymään ennen Euroopan parlamentin vaaleja **Eurodac-järjestelmää** koskevan säädösehdotuksen, josta ollaan pääsemässä yhteisymmärrykseen.

*Muut:*

- hyväksymään mahdollisimman pian neuvotteluvaltuutensa **viisumitietojärjestelmän** vahvistamista koskevan säädösehdotuksen osalta.

*2. Turvallisuuden parantaminen ulkorajojen tehostetun valvonnan avulla*

Ulkorajojen suojaaminen vahvalla ja luotettavalla tavalla on ennakkoedellytys turvallisuudelle vapaan liikkuvuuden alueella, jolla ei tehdä sisäisiä rajatarkastuksia. Tämä on jäsenvaltioiden yhteinen tehtävä, ja niiden on varmistettava ulkorajojensa turvallisuus sekä omien etujensa että kaikkien yhteisen edun mukaisesti **eurooppalaisen raja- ja merivartioston** avulla. Kesäkuussa 2018 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien[9] johdosta komissio ehdotti[10] syyskuussa 2018, että eurooppalaista raja- ja merivartiostoa vahvistettaisiin entisestään siten, että virasto saisi luotettavammat ja pysyvämmät tukivalmiudet. Komission ehdotuksessa säilytetään jäsenvaltioiden ensisijainen vastuu ulkorajojen suojaamisesta, mutta siinä annetaan virastolle välineet, joiden avulla se voi tukea tätä toimintaa 10 000 eurooppalaisen rajavartijan muodostaman pysyvän rajavartioston voimin. Sen perustaminen asteittain mutta pikaisesti parantaisi välittömästi EU:n kollektiivista kykyä suojata ulkorajojaan ja toteuttaa tosiasiallisia palauttamisia EU:sta.

[7] COM(2016) 272 final, 4.5.2016.

[8] Muuttoliikkeen kaikkien osa-alueiden hallinta: Euroopan muuttoliikeagendan yhteydessä saavutettu edistys, COM(2018) 798 final, 4.12.2012.

[9] https://www.consilium.europa.eu/media/35942/28-euco-final-conclusions-fi.pdf

[10] COM(2018) 631 final, 12.9.2018.

Oikeus- ja sisäasioiden neuvoston kokouksessa 6. joulukuuta 2018 päästiin osittaiseen yhteisymmärrykseen yleisestä lähestymistavasta palauttamiseen ja komission ehdotuksen asiaankuuluvista ulkoisista seikoista. Toimia on kuitenkin tehostettava ehdotuksen kaikkien osa-alueiden osalta, jotta voidaan saada mahdollisimman pian tammikuussa valtuudet aloittaa kolmikantaneuvottelut Euroopan parlamentin kanssa. Euroopan parlamentin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietintö on määrä hyväksyä tammikuussa 2019. Tämä ehdotus on Euroopan unionille selkeä prioriteetti, ja komissio kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa hyväksymään ehdotetun säädöksen Euroopan parlamentin kuluvan vaalikauden aikana.

Jotta turvallisuutta voidaan vahvistaa ulkorajojen tehostetun valvonnan avulla, komissio kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa

*Unionin tilaa vuonna 2018 käsitelleen puheen yhteydessä esitetyt aloitteet:*

- hyväksymään mahdollisimman pian neuvotteluvaltuutensa **eurooppalaisen raja- ja merivartioston** vahvistamista koskevan säädösehdotuksen osalta, jotta säädös voidaan hyväksyä Euroopan parlamentin kuluvan vaalikauden aikana.

*3. Radikalisoitumisen ehkäiseminen*

Neuvottelut neuvostossa etenevät hyvin **terroristista verkkosisältöä** koskevasta ehdotuksesta, jota komissio ehdotti unionin tilaa vuonna 2018 käsitelleen puheen yhteydessä.[11] Sen tarkoituksena on tarjota selkeä ja yhdenmukainen oikeudellinen kehys, jonka avulla voidaan ehkäistä säilytyspalvelujen tarjoajien väärinkäyttöä terroristisen sisällön levittämiseen verkossa samalla kun varmistetaan perusoikeuksien täysi suoja. Ehdotettu asetus on vastaus sekä Eurooppa-neuvoston[12] että Euroopan parlamentin[13] esittämiin kiireellisiin pyyntöihin. Komissio suhtautuu myönteisesti yleisen lähestymistavan hyväksymiseen oikeus- ja sisäasioiden neuvoston kokouksessa 6. joulukuuta 2018. Komissio kehottaa Euroopan parlamenttia vauhdittamaan tähän ehdotukseen liittyviä toimiaan, jotta ehdotus voidaan hyväksyä nykyisellä vaalikaudella.

Samanaikaisesti komissio on täysin sitoutunut tukemaan jäsenvaltioita ja säilytyspalvelujen tarjoajia niiden toimissa terroristisen verkkosisällön torjumiseksi. **EU:n internetfoorumi** edistää edelleen jäsenvaltioiden ja säilytyspalvelun tarjoajien vapaaehtoista yhteistyötä sekä toimia, joilla vähennetään terroristisen verkkosisällön saatavuutta ja lisätään kansalaisyhteiskunnan valmiuksia kasvattaa toisenlaisen vaikuttavan sisällön määrää verkossa. Ministereiden neljäs EU:n internetfoorumi järjestettiin 5. joulukuuta 2018. Foorumissa arvioitiin edeltäneiden 12 kuukauden aikana saavutettua edistystä terroristisen sisällön poistamisessa verkosta.

---

11 COM(2018) 640 final, 12.9.2018.

12 Kesäkuun 22. ja 23. päivänä 2017 kokoontunut Eurooppa-neuvosto kehotti teollisuutta kehittämään uutta teknologiaa ja välineistöä, jolla parannetaan terroritekoihin yllyttävän sisällön automaattista tunnistamista ja poistamista. Tätä olisi tarvittaessa täydennettävä asiaankuuluvilla lainsäädäntötoimenpiteillä EU:n tasolla. Kesäkuun 28. päivänä 2018 kokoontunut Eurooppa-neuvosto pani tyytyväisenä merkille komission aikomuksen esittää lainsäädäntöehdotus vihaa lietsovan ja terroritekoihin yllyttävän sisällön tunnistamiseksi ja poistamiseksi.

13 Euroopan parlamentti kehotti verkkoalustoista ja digitaalisista sisämarkkinoista 15. kesäkuuta 2017 antamassaan päätöslauselmassa verkkoalustoja ”vahvistamaan toimia laittoman ja haitallisen sisällön torjumiseksi verkossa” ja komissiota esittämään ehdotuksia näiden ongelmien ratkaisemiseksi.

Komissio jatkaa myös **radikalisoitumisen ehkäisemisen tukemista jäsenvaltioissa**. Radikalisoitumisen ehkäisemistä ja torjumista koskevia unionin toimia käsittelevä johtoryhmä[14] hyväksyi Wienissä 24. lokakuuta 2018 pidetyssä avajaisistunnossaan vuotuiset strategiset suuntaviivat EU:n tasolla vuonna 2019 toteutettaville toimille ja aloitteille. Strategiset prioriteetit perustuvat toimijoiden (radikalisoitumisen torjuntaverkoston korkean tason konferenssin ja 11. ja 12. lokakuuta 2018 pidetyn radikalisoitumisen torjuntaverkoston täysistunnon päätelmät), tutkijoiden (radikalisoitumisen torjuntaverkoston tutkimuskonferenssi 17. lokakuuta 2018) ja EU:n muiden verkostojen ja aloitteiden (kuten erityisesti Euroopan strategisen viestinnän verkosto) näkemyksiin sekä päätöksentekijöiden lausuntoihin.

Komissio käynnisti 28. marraskuuta 2018 osana poliisiyhteistyötä ja rikollisuuden ehkäisemistä koskevan **sisäisen turvallisuuden rahaston** vuoden 2018 työohjelmaa ehdotuspyynnön kohdennetusta viiden miljoonan euron rahoituksesta radikalisoitumisen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi puuttumalla seuraaviin radikalisoitumista käsittelevän komission korkean tason asiantuntijaryhmän määrittelemiin painopistealoihin: yhteisön sitouttaminen, paikallinen ulottuvuus, monien eri virastojen lähestymistapa ja nuoret.[15] Lisäksi terroristista sisältöä myönteisen vaihtoehtoisen sisällön avulla torjuvia kansalaisyhteiskunnan järjestöjä tuetaan tarjoamalla niille EU:n rahoitusta kansalaisyhteiskunnan vaikutusmahdollisuuksia parantavasta ohjelmasta, jolle on korvamerkitty 12 miljoonaa euroa koulutuksen järjestämiseksi ja rahoituksen tarjoamiseksi kansalaisyhteiskunnan kumppaneille, jotta ne voivat käynnistää terroristista sisältöä vastustavia kampanjoita verkossa.

Radikalisoitumisen ehkäisemiseksi komissio kehottaa Euroopan parlamenttia

*Unionin tilaa vuonna 2018 käsitelleen puheen yhteydessä esitetty aloite:*

- hyväksymään ensisijaisesti neuvotteluvaltuutensa **terroristisen verkkosisällön** levittämisen ehkäisemistä koskevan säädösehdotuksen osalta, jotta säädös voidaan hyväksyä Euroopan parlamentin kuluvan vaalikauden aikana.

*4. Disinformaatioon puuttuminen ja vaaleihin liittyvän häiriönsietokyvyn varmistaminen*

Eurooppa-neuvoston kesäkuussa 2018 esittämän pyynnön mukaisesti komissio ja korkea edustaja esittivät yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa 5. joulukuuta 2018 **toimintasuunnitelman**[16], joka sisältää lisää erityisiä ehdotuksia EU:n koordinoiduiksi toimiksi **disinformaation haasteeseen vastaamiseksi**, mukaan lukien asianmukaiset toimeksiannot ja resurssien lisääminen asiaankuuluvia Euroopan ulkosuhdehallinnon strategisen kommunikaation työryhmiä varten.

[14] C(2018) 5345, 9.8.2018.

[15] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/isfp-2018-ag-ct-rad;freeTextSearchKeyword=;typeCodes=1;statusCodes=31094501,31094502;programCode=ISFP;programDivisionCode=null;focusAreaCode=null;crossCuttingPriorityCode=null;callCode=Default;sortQuery=openingDate;orderBy=asc;onlyTenders=false

[16] JOIN (2018) 36, 5.12.2018.

Lisäksi komissio seuraa tiiviisti huhtikuussa 2018 eurooppalaisesta lähestymistavasta disinformaation torjuntaan verkossa antamassaan tiedonannossa[17] ilmoitettujen toimien täytäntöönpanoa. Alkuperäiset allekirjoittajat sitoutuivat 16. lokakuuta 2018 noudattamaan verkkoalustojen ja verkkomainonnan alan **disinformaatiota koskevia käytännesääntöjä**. Allekirjoittajien joukossa on kolme merkittävää alustaa (Facebook, Google/YouTube ja Twitter) ja internetselaimen tarjoaja Mozilla sekä toimialajärjestöjä, jotka edustavat muita verkkoalustoja ja mainosalaa. Käytännesäännöt sisältävät 15 sitoumusta, jotka keskittyvät viiteen eri lukuun seuraavasti: 1) mainossijoittelun valvonta, 2) poliittinen ja aihekohtainen mainonta, 3) palvelujen luotettavuus, 4) kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja 5) tutkimusyhteisön vaikutusmahdollisuuksien lisääminen. Komissio seuraa tiiviisti ja jatkuvasti käytännesääntöjen täytäntöönpanoa niiden ensimmäisten 12 kuukauden aikana, varsinkin vuoden 2019 Euroopan parlamentin vaaleja silmällä pitäen.[18] Jos käytännesääntöjen täytäntöönpano ja vaikutukset eivät ole tyydyttäviä, komissio voi ehdottaa lisätoimenpiteitä, jotka voivat olla sääntelytoimenpiteitä.

**Vaalien häiriönsietokyvyn** varmistamiseksi komissio on ehdottanut useita aloitteita, joilla puututaan vaali-infrastruktuureihin ja kampanjoiden tietojärjestelmiin tehtävien hyökkäysten uhkaan ja vaaraan siitä, että henkilötietojen väärinkäytön avulla vaikutetaan tietoisesti EU-vaalien tulokseen. Komissio antoi 12. syyskuuta 2018 tiedonannon[19] vapaiden ja oikeudenmukaisten EU-vaalien turvaamisesta ja suosituksen vaaliyhteistyöverkostoista, verkon läpinäkyvyydestä, kyberturvaongelmilta suojaamisesta ja disinformaatiokampanjoiden torjunnasta europarlamenttivaalien yhteydessä. EU-vaalien yhteistyöverkosto tarjoaa foorumin suosituksen koordinointia ja täytäntöönpanoa varten, ja neuvoston päätelmät näistä toimenpiteistä on määrä antaa vuoden 2019 alussa.

Komissio antoi tiedonannon ja suosituksen lisäksi myös EU:n tietosuojalainsäädännön soveltamista koskevia ohjeita, joiden tarkoituksena on avustaa asiaankuuluvia toimijoita EU:n lainsäädännön mukaisten tietosuojavelvoitteiden soveltamisessa vaalien yhteydessä.[20] Lisäksi komissio esitti **säädösehdotuksen**[21] **puolueiden rahoituksesta vuonna 2014 annetun asetuksen muuttamisesta**. Euroopan parlamentin perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta äänesti mietinnöstään 6. joulukuuta 2018, ja Euroopan parlamentin on määrä hyväksyä neuvotteluvaltuutensa joulukuun 2018 istunnossa. Komissio kehottaa neuvostoa hyväksymään neuvotteluvaltuutensa joulukuussa 2018, jotta molemmat lainsäädäntövallan käyttäjät voivat aloittaa kolmikantaneuvottelut viipymättä, jotta varmistetaan, että ehdotetut muutokset on tehty ennen vuoden 2019 Euroopan parlamentin vaaleja.

Komissio järjesti 15. ja 16. lokakuuta **vaalien kyberuhkia koskevan korkean tason konferenssin**, jonka tarkoituksena oli tarjota tietoja Euroopan komission parhaillaan tekemälle työlle vaaliprosessien turvallisuuden ja häiriönsietokyvyn parantamiseksi jatkuvasti kehittyviä kyberuhkia vastaan. Tapahtuma kokosi yhteen johtavia asiantuntijoita eri puolilta maailmaa keskustelemaan siitä, mihin jatkotoimiin nykyisten aloitteiden pohjalta pitäisi ryhtyä. Konferenssin jälkeen järjestetyn jäsenvaltioiden korkean tason työpajan tarkoituksena oli koota yhteen kansalliset vaalilautakunnat ja kyberturvallisuudesta vastaavat viranomaiset.

[17] COM(2018) 236 final, 26.4.2018.
[18] COM(2018) 794, 5.12.2018.
[19] COM(2018) 637 final, 12.9.2018.
[20] COM(2018) 638 final, 12.9.2018.
[21] COM(2018) 636 final, 12.9.2018.

Kyseessä oli ensimmäinen kerta, kun vaali- ja kyberturvallisuusviranomaiset tapasivat keskustellakseen siitä, miten vaalien kyberuhkia voitaisiin parhaiten torjua.

Marraskuun 26.–27. päivänä 2018 järjestettyyn **perusoikeuksia koskevaan keskustelutilaisuuteen** kokoontui kansallisia ja eurooppalaisia korkean tason päättäjiä, tutkijoita sekä kansalaisyhteiskunnan, tiedotusvälineiden, kansainvälisten organisaatioiden ja yksityisen sektorin edustajia keskustelemaan laajana aiheenaan demokratia EU:ssa. Keskustelutilaisuuden päätelmät pohjustavat EU-vaalien yhteistyöverkoston työtä. Komissio kutsuu yhteistyöverkoston koolle ensimmäistä kertaa tammikuussa.

Jotta disinformaatiota voidaan torjua ja vaalien häiriönsietokyky varmistaa, komissio kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa

*Unionin tilaa vuonna 2018 käsitelleen puheen yhteydessä esitetyt aloitteet:*

- varmistamaan, että **ehdotetut muutokset puolueiden rahoituksesta annettuun asetukseen** on tehty ennen vuoden 2019 Euroopan parlamentin vaaleja;

*Vuoden 2018 aiekirje:*

- panemaan täytäntöön nopeasti ja päättäväisesti Euroopan komission 5. joulukuuta 2018 esittelemän **disinformaation torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman**.

*5. Kyberturvallisuuden parantaminen*

Osana syyskuussa 2017 annetussa yhteisessä tiedonannossa ”Resilienssi, pelote ja puolustus: vahvan kyberturvallisuuden rakentaminen EU:lle”[22] esitettyjä toimia lainsäädäntövallan käyttäjät käsittelivät 13. syyskuuta 2018 ja 10. joulukuuta 2018 välisenä aikana pidetyissä viidessä kolmikantakokouksessa ehdotettua **kyberturvallisuusasetusta**[23] ja pääsivät poliittiseen yhteisymmärrykseen. Nyt virallisesti hyväksyttävä ja mahdollisimman pian voimaan tuleva asetus vahvistaa EU:n verkko- ja tietoturvaviraston toimeksiantoa. Asetuksessa vahvistetaan myös EU:n kyberturvallisuuden sertifiointikehys tieto- ja viestintäteknisiä tuotteita, palveluja ja prosesseja varten.

Komissio suhtautuu myönteisesti **muita maksuvälineitä kuin käteistä** koskevan komission säädösehdotuksen[24] toteuttamisessa saavutettuun edistykseen. Ehdotetuilla säännöillä saatetaan ajan tasalle muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan liittyvien petosten ja väärennysten torjuntaa koskeva EU:n lainsäädäntökehys, vastataan uusiin haasteisiin ja teknologian kehitykseen kuten virtuaalivaluuttojen ja mobiilimaksujen käyttöön, poistetaan operatiivisen yhteistyön esteitä ja tehostetaan ehkäisytoimenpiteitä ja uhrien auttamista. Kolmikantaneuvottelut aloitettiin syyskuussa 2018, ja viimeisimmissä 28. marraskuuta 2018 käydyissä neuvotteluissa päästiin alustavaan yhteisymmärrykseen. Komissio kehottaa lainsäädäntövallan käyttäjiä saattamaan tätä asiaa koskevat neuvottelut päätökseen seuraavassa kolmikantakokouksessa 12. joulukuuta 2018.

Vuonna 2017 ilmoitettuihin kunnianhimoisiin kyberturvallisuutta koskeviin aloitteisiin perustuvalla syyskuussa 2018 annetulla komission ehdotuksella asetukseksi **Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskuksen ja kansallisten koordinointikeskusten verkoston perustamisesta** pyritään tukemaan

[22] JOIN(2017) 450 final, 13.9.2017.
[23] COM(2017) 477 final, 13.9.2017.
[24] COM(2017) 489 final, 13.9.2017.

kyberturvallisuuteen liittyviä teknologisia ja teollisia valmiuksia, ja se on suojelevan Euroopan kulmakivi. Tämä kulkee käsi kädessä sen keskeisen tavoitteen kanssa, jonka mukaan unionin kyberturvallisuusalan teollisuuden kilpailukykyä olisi parannettava ja kyberturvallisuudesta olisi tehtävä kilpailuetu unionin muille teollisuudenaloille. Komissio kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa hyväksymään nopeasti neuvotteluvaltuutensa, jotta kolmikantaneuvottelut voidaan aloittaa mahdollisimman pian, kun otetaan huomioon Digitaalinen Eurooppa -ohjelmasta parhaillaan käytävät neuvottelut.

Kyberuhkien maailmanlaajuisen luonteen vuoksi kyberturvallisuuden alalla tehtävä kansainvälinen yhteistyö on välttämätöntä. Yhdysvaltojen sisäisen turvallisuuden ministeriön ja Euroopan komission edustajat tapasivat 23.–24. lokakuuta 2018 **kyberturvallisuuteen liittyviä poliittisia lähestymistapoja käsitelleessä työpajassa**, jossa tutkittiin mahdollisuuksia yhteistyön lisäämiseksi. Osallistujat tunnistivat useita mahdollisuuksia edistää kahdenvälistä sitoutumista ja kannustivat lisäämään tietojen vaihtoa toimien tasolla tietojen sertifioinnista, toimitusketjun riskinhallinnasta, työntekijöiden ja osaamisen johtamisesta sekä kyberturvallisuuteen liittyvistä tutkimus- ja kehitystyön painopisteistä.

Euroopan ulkosuhdehallinto järjesti viime kuukausien aikana yhteistyössä komission kanssa **kybervuoropuhelujen** toisen kierroksen Yhdysvaltojen (10. syyskuuta 2018) ja Kiinan (16. marraskuuta 2018) kanssa ja suunnittelee kybervuoropuhelua Intian kanssa 12. joulukuuta 2018. Näissä vuoropuheluissa keskusteltiin kybernormien noudattamisesta, kyberturvallisuusalan luottamusta lisäävien toimien toteuttamisesta ja voimassa olevan kansainvälisen oikeuden soveltamisesta kybertoimintaympäristössä. Viime kuukausien aikana merkittävää edistymistä on saavutettu myös EU:n yhteistä diplomaattista vastausta haitallisiin kybertoimiin koskevien puitteiden (niin sanottu **kyberdiplomatian välineistö**) osalta, kuten Eurooppa-neuvosto kehotti kesäkuussa 2018 ja lokakuussa 2018 antamissaan päätelmissä kyberhyökkäyksiä koskevien EU:n rajoittavien toimenpiteiden käyttöönotosta.[25]

Kyberturvallisuuden parantamiseksi komissio kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa

*Unionin tilaa vuonna 2018 käsitelleen puheen yhteydessä esitetyt aloitteet:*

- hyväksymään mahdollisimman pian neuvotteluvaltuutensa **teollisuus-, teknologia- ja tutkimusalan kyberturvallisuutta käsittelevää eurooppalaista osaamiskeskusta** ja **kansallisten koordinointikeskusten verkostoa** koskevan lainsäädäntöehdotuksen osalta, jotta asiassa voidaan edetä mahdollisimman pitkälle Euroopan parlamentin kuluvan vaalikauden aikana;

*Muut:*

- päästä lopulliseen yhteisymmärrykseen säädösehdotuksesta, joka koskee **muita maksuvälineitä kuin käteistä**.

*6. Terroristien toimintatilan kaventaminen*

Rikosten tehokas tutkinta, syytteeseenpano ja tuomitseminen perustuvat erittäin pitkälle sähköisiin todisteisiin. Tällaisten todisteiden saatavuus on erityisen tärkeää rajat ylittävien rikosten, kuten terrorismin tai kyberrikollisuuden, syytteeseenpanon kannalta. Komissio suhtautuu myönteisesti siihen, että oikeus- ja sisäasioiden neuvosto hyväksyi 7. joulukuuta

[25] Neuvoston asiakirja 9916/17.

2018 pitämässään kokouksessa yleisen lähestymistavan komission huhtikuussa 2018 ehdottamaan asetukseen **sähköisen todistusaineiston** rajat ylittävän saatavuuden parantamisesta rikostutkinnan yhteydessä.[26] Kun otetaan huomioon sähköisen todistusaineiston merkitys rikostutkinnoille lähes kaikentyyppisten rikosten yhteydessä ja yhteinen julistus, komissio kehottaa Euroopan parlamenttia vauhdittamaan tähän ehdotukseen liittyviä toimiaan, jotta ehdotus voidaan hyväksyä nykyisellä vaalikaudella.

Mitä **sähköisen todistusaineiston kansainväliseen kehitykseen** tulee, komissio seuraa tiiviisti Euroopan neuvoston tietoverkkorikollisuutta koskevan Budapestin yleissopimuksen sähköisen todistusaineiston saantia koskevan toisen lisäpöytäkirjan neuvottelujen etenemistä. Lisäksi sopimus Yhdysvaltojen kanssa parantaisi molempien osapuolten lainvalvontaviranomaisten oikeudellista selkeyttä, ja sen avulla vältyttäisiin palveluntarjoajien ristiriitaisilta oikeudellisilta velvollisuuksilta. Sekä EU:n että Yhdysvaltojen edustajat korostivat Washingtonissa 8.–9. marraskuuta 2018 järjestetyssä EU:n ja Yhdysvaltojen oikeus- ja sisäasioiden ministerikokouksessa sähköisen todistusaineiston nopean rajat ylittävän saatavuuden merkitystä sekä lainvalvonta- että oikeusviranomaisille. Komissio aikoo ehdottaa, että mahdollisimman pian hyväksyttäisiin kaksi suositusta neuvotteluohjeiden antamiseksi näistä kahdesta kansainvälisestä näkökohdasta, kun otetaan huomioon edistyminen sähköistä todistusaineistoa koskevista ehdotuksista käydyissä keskusteluissa ja se, että EU:n tulevien sisäisten järjestelyjen parametrien ja suojatoimien on oltava riittävän selkeitä.

Koska rahoitustietojen saaminen on lainvalvontaviranomaisille tärkeää, komissio hyväksyi huhtikuussa 2018 lainsäädäntöehdotuksen, jolla **helpotetaan rahoitus- ja muiden tietojen käyttöä** vakavien rikosten ennalta estämistä, paljastamista, tutkimista tai niihin liittyviä syytetoimia varten.[27] Ehdotuksella pyritään antamaan nimetyille lainvalvontaviranomaisille ja varallisuuden takaisin hankinnasta vastaaville toimistoille suora pääsy pankkitilitietoihin, jotka ovat kansallisissa pankkitilejä koskevissa keskusrekistereissä, ja vahvistamaan yhteistyötä kansallisten rahanpesun selvittelykeskusten ja lainvalvontaviranomaisten välillä. Neuvosto hyväksyi 21. marraskuuta 2018 yleisen lähestymistavan asiaan. Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta antoi mietintönsä 3. joulukuuta 2018, ja Euroopan parlamentin on nyt määrä hyväksyä neuvotteluvaltuutensa joulukuun 2018 täysistunnossa. Komissio suhtautuu saavutettuun edistymiseen myönteisesti ja kehottaa lainsäädäntövallan käyttäjiä etenemään viipymättä toimielinten välisissä neuvotteluissa yhteisymmärrykseen pääsemiseksi ennen EU-vaaleja.

Komissio esitteli huhtikuussa 2018 säädösehdotuksen[28] **räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamista ja käyttöä koskevien rajoitusten tiukentamisesta**. Sen tarkoituksena on rajoittaa sellaisten vaarallisten räjähteiden lähtöaineiden saatavuutta, joita saatetaan käyttää väärin omatekoisten räjähteiden valmistamiseen. Tällä aloitteella pyritään poistamaan turvallisuutta koskevia puutteita useiden toimenpiteiden avulla. Niihin kuuluvat lisäkemikaalien kieltäminen, rajoitettujen aineiden ostoa koskevia lupia hakevien henkilöiden rikosrekisterin tarkastaminen ja sen selventäminen, että taloudellisia toimijoita koskevia sääntöjä sovelletaan myös verkossa toimiviin yrityksiin. Euroopan parlamentin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan on määrä hyväksyä mietintönsä

[26] COM(2018) 225 final, 17.4.2018. Neuvottelut jatkuvat tähän liittyvästä direktiivistä, joka koskee yhdenmukaisia sääntöjä laillisten edustajien nimeämiseksi todistusaineiston keräämistä varten rikosoikeudellisissa menettelyissä (COM(2018) 226 final, 17.4.2018).

[27] COM(2018) 213 final, 17.4.2018.

[28] COM(2018) 209 final, 17.4.2018.

10. joulukuuta 2018. Tässä asiassa saavutetun edistymisen perusteella komissio kehottaa neuvostoa hyväksymään neuvotteluvaltuutensa vielä joulukuussa 2018 ja molempia lainsäädäntövallan käyttäjiä pääsemään yhteisymmärrykseen Euroopan parlamentin kuluvan vaalikauden aikana.

Toisella komission huhtikuussa 2018 esittämällä säädösehdotuksella[29] pyritään parantamaan unionin kansalaisten henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen turvallisuutta. Ehdotuksessa määritellään erityisesti **henkilökorttien turvaominaisuuksia koskevat** vähimmäisvaatimukset. Henkilökorteissa olisi oltava biometriset tunnisteet (kasvokuva ja kaksi sormenjälkeä) kontaktittomalla mikrosirulla. Ehdotus on lueteltu vireillä olevaksi prioriteettiehdotukseksi komission vuoden 2019 työohjelmassa. Neuvosto hyväksyi 14. marraskuuta 2018 valtuudet aloittaa neuvottelut ehdotuksesta Euroopan parlamentin kanssa. Euroopan parlamentti hyväksyi 3. joulukuuta 2018 valtuudet aloittaa neuvottelut kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön perusteella. Kolmikantaneuvottelut alkavat välittömästi. Komissio on sitoutunut tukemaan lainsäädäntövallan käyttäjiä ehdotuksen hyväksymisessä ennen seuraavia Euroopan parlamentin vaaleja, mikä on nyt mahdollista.

Terroristien toimintatilan kaventamiseksi komissio kehottaa

*Yhteisen julistuksen mukaiset prioriteetit:*

- Euroopan parlamenttia hyväksymään kiireellisesti neuvotteluvaltuutensa **sähköistä todistusaineistoa** koskevien lainsäädäntöehdotusten osalta ja aloittamaan viipymättä kolmikantaneuvottelut neuvoston kanssa;
- Euroopan parlamenttia ja neuvostoa pääsemään yhteisymmärrykseen **rahoitustietojen käytön helpottamista** koskevasta säädösehdotuksesta ennen Euroopan parlamentin vaaleja;

*Muut:*

- Euroopan parlamenttia ja neuvostoa hyväksymään vuoden 2018 loppuun mennessä neuvotteluvaltuutensa **räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamista ja käyttöä koskevien rajoitusten** tiukentamista koskevan lainsäädäntöehdotuksen osalta;
- Euroopan parlamenttia ja neuvostoa pääsemään yhteisymmärrykseen **kansallisten henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen turvaominaisuuksien** parantamista koskevasta säädösehdotuksesta, jotta se voidaan hyväksyä ennen Euroopan parlamentin vaaleja.

## III MUIDEN TURVALLISUUTTA KOSKEVIEN PRIORITEETTIEN TOTEUTTAMINEN

### *1. Sovittujen lainsäädäntötoimenpiteiden toteuttaminen turvallisuusunionissa*

Sovittujen toimenpiteiden täysimääräinen ja moitteeton toteuttaminen on ensisijaisen tärkeää toimivan ja todellisen turvallisuusunionin etujen varmistamiseksi. Komissio tukee aktiivisesti

[29] COM(2018) 212 final, 17.4.2018.

jäsenvaltioita muun muassa tarjoamalla rahoitusta ja helpottamalla parhaiden käytäntöjen vaihtoa. Komissio käyttää myös tarvittaessa täysimääräisesti sille perussopimusten nojalla kuuluvaa toimivaltaa EU:n lainsäädännön täytäntöönpanemiseksi, tarvittaessa myös rikkomusmenettelyjä.

**EU:n matkustajarekisteridirektiivin**[30] täytäntöönpanon määräaika päättyi 25. toukokuuta 2018, minkä vuoksi komissio käynnisti 19. heinäkuuta 2018 rikkomusmenettelyt 14:ää jäsenvaltiota vastaan, koska ne eivät olleet ilmoittaneet sellaisen kansallisen lainsäädännön hyväksymisestä, jolla kyseinen terrorismin ja vakavan rikollisuuden torjunnan kannalta merkittävä direktiivi[31] saatetaan täysin osaksi kansallista lainsäädäntöä. Sen jälkeen viisi jäsenvaltiota on ilmoittanut saattaneensa direktiivin täysin osaksi kansallista lainsäädäntöään.[32] Samanaikaisesti komissio tukee edelleen kaikkia jäsenvaltioita niiden pyrkiessä täydentämään matkustajarekisteritietojen järjestelmäänsä mukaan lukien helpottamalla tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa.

Määräaika **terrorismin torjuntaa koskevan direktiivin** [33] saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä päättyi 8. syyskuuta 2018. Komissio käynnisti 21. marraskuuta 2018 rikkomusmenettelyt 16:ta jäsenvaltiota vastaan, koska ne eivät olleet ilmoittaneet sellaisen kansallisen lainsäädännön hyväksymisestä, jolla kyseinen direktiivi saatetaan täysin osaksi kansallista lainsäädäntöä.[34]

Määräaika **aseiden hankinnan ja hallussapidon valvontaa koskevan direktiivin**[35] saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä päättyi 14. syyskuuta 2018. Komissio käynnisti näin ollen 22. marraskuuta 2018 rikkomusmenettelyt 25:tä jäsenvaltiota vastaan, koska ne eivät olleet ilmoittaneet sellaisen kansallisen lainsäädännön hyväksymisestä, jolla kyseinen direktiivi saatetaan täysin osaksi kansallista lainsäädäntöä.[36] Rikkomusmenettelyjen seurauksena yksi uusi jäsenvaltio ilmoitti saattaneensa toimenpiteet täysin osaksi kansallista lainsäädäntöään.[37]

Määräaika **lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojaa koskevan direktiivin**[38] saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä päättyi 6. toukokuuta 2018. Komissio käynnisti 19. heinäkuuta 2018 rikkomusmenettelyt 19:ää jäsenvaltiota vastaan, koska ne eivät olleet ilmoittaneet sellaisen kansallisen lainsäädännön hyväksymisestä, jolla kyseinen direktiivi saatetaan täysin osaksi kansallista lainsäädäntöä.[39]

---

30 Direktiivi (EU) 2016/681, 27.4.2016.

31 Bulgaria, Tšekki, Viro, Kreikka, Espanja, Ranska, Kypros, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Portugali, Romania, Slovenia ja Suomi. Komissio saa jäsenvaltioilta vastauksia, mukaan lukien asianomaista lainsäädäntöä koskevia ilmoituksia, joita analysoidaan parhaillaan (ks. myös alaviite 47).

32 Bulgaria, Ranska, Luxemburg, Itävalta ja Kreikka (tilanne 6. joulukuuta 2018).

33 Direktiivi (EU) 2017/541, 15.3.2017.

34 Belgia, Bulgaria, Tšekki, Viro, Kreikka, Espanja, Kroatia, Kypros, Liettua, Luxemburg, Malta, Itävalta, Puola, Portugali, Romania ja Slovenia.

35 Direktiivi (EU) 2017/853, 17.5.2017.

36 Belgia, Bulgaria, Tšekki, Saksa, Viro, Irlanti, Kreikka, Espanja, Ranska, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Unkari, Malta, Alankomaat, Itävalta, Puola, Portugali, Romania, Slovenia, Slovakia, Suomi, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta.

37 Ranska (tilanne 6. joulukuuta 2018).

38 Direktiivi (EU) 2016/680, 27.4.2016.

39 Belgia, Bulgaria, Tšekki, Viro, Kreikka, Espanja, Ranska, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Unkari, Alankomaat, Puola, Portugali, Romania, Slovenia ja Suomi. Komissio saa jäsenvaltioilta

Jäsenvaltioiden komissiolle antamien ilmoitusten mukaan **verkko- ja tietoturvadirektiivi**[40] on saatettu täysin osaksi kansallista lainsäädäntöä 21 jäsenvaltiossa ja osittain osaksi kansallista lainsäädäntöä kolmessa muussa jäsenvaltiossa.[41] Komissio on suorittanut alustavan tarkistuksen 18:ssa yhteensä 21 jäsenvaltiosta. Tarkistusten perusteella vaikuttaa siltä, että direktiivi on saatettu täysimääräisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä. Komissio käynnisti 19. heinäkuuta 2018 rikkomusmenettelyt koko ilmoituksen puuttumisen vuoksi niitä 17:ää jäsenvaltiota vastaan, jotka eivät olleet antaneet ilmoitusta 9. toukokuuta 2018 päättyneeseen direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä koskeneeseen määräaikaan mennessä.[42]

Jäsenvaltioiden oli toimitettava komissiolle 9. marraskuuta 2018 mennessä tiedot alueellaan määritetyistä keskeisten palvelujen tarjoajista osana verkko- ja tietoturvadirektiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöään. Ne ovat julkisia ja yksityisiä toimijoita, joiden on direktiivin vaatimusten mukaisesti turvattava verkko- ja tietojärjestelmänsä ja raportoitava vakavista poikkeamista. Tähän mennessä 19 jäsenvaltiota on antanut palautetta komissiolle ja 16 jäsenvaltiota on toimittanut asiaankuuluvat tiedot komissiolle.[43] Komissio arvioi nyt saamansa tiedot kertomuksen laatimiseksi jäsenvaltioiden tunnistusprosessissa noudattaman lähestymistavan yhdenmukaisuudesta.

Komissio arvioi myös **neljännen rahanpesunvastaisen direktiivin**[44] saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja toimii sen varmistamiseksi, että säännöt pannaan täytäntöön käytännössä. Komissio käynnisti rikkomusmenettelyt 21:tä jäsenvaltiota vastaan, jotka eivät olleet ilmoittaneet sellaisen kansallisen lainsäädännön hyväksymisestä, jolla kyseinen direktiivi saatetaan täysin osaksi kansallista lainsäädäntöä.[45] Komissio käyttää edelleen tarvittaessa toimivaltaansa kyseisen direktiivin täysimääräisen täytäntöönpanon varmistamiseksi. EU:ssa tulivat voimaan 3. joulukuuta 2018 tätä direktiiviä täydentävät uudet rikosoikeudelliset toimenpiteet rahanpesun torjumiseksi. Uudella direktiivillä[46] yhdenmukaistetaan rahanpesua koskevat rikokset ja seuraamukset määräämällä yhtä ankaria rangaistuksia koko EU:ssa siten, että vankeusrangaistuksen kesto on vähintään neljä vuotta. Jäsenvaltioilla on 24 kuukautta aikaa saattaa tämä direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöään ja ilmoittaa siitä komissiolle asianmukaisesti.

---

vastauksia, mukaan lukien asianomaista lainsäädäntöä koskevia ilmoituksia, joita analysoidaan parhaillaan (ks. myös alaviite 51).

40 Direktiivi (EU) 2016/1148, 27.4.2016.

41 Bulgaria, Tšekki, Tanska, Saksa, Kreikka, Viro, Irlanti, Espanja, Ranska, Kroatia, Italia, Kypros, Malta, Alankomaat, Puola, Portugali, Slovenia, Slovakia, Suomi, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat ilmoittaneet saattaneensa direktiivin täysin osaksi kansallista lainsäädäntöään. Liettua, Unkari ja Latvia ovat ilmoittaneet saattaneensa direktiivin osittain osaksi kansallista lainsäädäntöään (tilanne 6. joulukuuta 2018).

42 Belgia, Bulgaria, Tanska, Irlanti, Kreikka, Espanja, Ranska, Kroatia, Latvia, Liettua, Luxemburg, Unkari, Alankomaat, Itävalta, Puola, Portugali ja Romania. Komissio saa jäsenvaltioilta vastauksia, mukaan lukien asianomaista lainsäädäntöä koskevia ilmoituksia, joita analysoidaan parhaillaan (ks. myös alaviite 48).

43 Kypros, Tšekki, Saksa, Tanska, Viro, Espanja, Suomi, Ranska, Kroatia, Unkari, Liettua, Alankomaat, Puola, Portugali, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta (tilanne 6. joulukuuta 2018).

44 Direktiivi (EU) 2015/849, 20.5.2015.

45 Belgia, Bulgaria, Tanska, Viro, Irlanti, Kreikka, Espanja, Ranska, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Alankomaat, Itävalta, Puola, Portugali, Romania, Slovakia ja Suomi.

46 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1673, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, rahanpesun torjumisesta rikosoikeudellisin keinoin.

Komissio kehottaa kaikkia jäsenvaltioita panemaan täysimääräisesti täytäntöön kaikki turvallisuusunionissa sovitut EU:n toimenpiteet ja säädökset ja soveltamaan niitä täysimääräisesti.

Koska määräajat direktiivien saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä ovat päättyneet, komissio on käynnistänyt rikkomusmenettelyt ja kehottaa jäsenvaltioita kiireellisesti toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet seuraavien direktiivien saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä ja ilmoittamaan siitä komissiolle:

- **EU:n matkustajarekisteridirektiivi**, jonka osalta kuuden jäsenvaltion on vielä ilmoitettava direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä ja kolmen jäsenvaltion on saatettava päätökseen ilmoittaminen direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä;[47]
- **verkko- ja tietoturvadirektiivi**, jonka osalta neljän jäsenvaltion on vielä ilmoitettava direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä ja kolmen jäsenvaltion on saatettava päätökseen ilmoittaminen direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä;[48]
- **terrorismin torjuntaa koskeva direktiivi**, jonka osalta seitsemän jäsenvaltion on vielä ilmoitettava direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä ja yhdeksän jäsenvaltion on saatettava päätökseen ilmoittaminen direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä;[49]
- **aseiden hankinnan ja hallussapidon valvontaa koskeva direktiivi**, jonka osalta 19 jäsenvaltion on vielä ilmoitettava direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä ja viiden jäsenvaltion on saatettava päätökseen ilmoittaminen direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä;[50]
- **lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojaa koskeva direktiivi**, jonka osalta 11 jäsenvaltion on vielä ilmoitettava direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä ja kahden jäsenvaltion on saatettava päätökseen ilmoittaminen direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä;[51] ja

47 Espanjan, Kyproksen, Alankomaiden, Portugalin, Romanian ja Suomen on vielä ilmoitettava direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tšekki, Viro ja Slovenia ovat ilmoittaneet osittaisesta saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja niiden on vielä saatettava ilmoittaminen päätökseen (tilanne 6. joulukuuta 2018).

48 Belgian, Luxemburgin, Itävallan ja Romanian on vielä ilmoitettava direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä. Liettua, Unkari ja Latvia ovat ilmoittaneet osittaisesta saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja niiden on vielä saatettava ilmoittaminen päätökseen (tilanne 6. joulukuuta 2018).

49 Bulgarian, Kreikan, Kyproksen, Luxemburgin, Maltan, Puolan ja Romanian on vielä ilmoitettava direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä. Belgia, Tšekki, Viro, Espanja, Kroatia, Liettua, Itävalta, Portugali ja Slovenia ovat ilmoittaneet osittaisesta saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja niiden on vielä saatettava ilmoittaminen päätökseen (tilanne 6. joulukuuta 2018).

50 Belgian, Bulgarian, Saksan, Viron, Irlannin, Kreikan, Espanjan, Kyproksen, Latvian, Luxemburgin, Unkarin, Alankomaiden, Itävallan, Puolan, Romanian, Slovenian, Slovakian, Suomen ja Ruotsin vielä ilmoitettava direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tšekki, Liettua, Malta, Portugali ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat ilmoittaneet osittaisesta saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja niiden on vielä saatettava ilmoittaminen päätökseen (tilanne 6. joulukuuta 2018).

51 Bulgarian, Viron, Kreikan, Espanjan, Kyproksen, Latvian, Alankomaiden, Puolan, Romanian, Slovenian ja Suomen on vielä ilmoitettava direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tšekki ja Portugali ovat ilmoittaneet osittaisesta saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja niiden on vielä saatettava ilmoittaminen päätökseen (tilanne 6. joulukuuta 2018).

- **neljäs rahanpesunvastainen direktiivi**, jonka osalta kolmen jäsenvaltion on saatettava päätökseen ilmoittaminen direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä.[52]

*2. Toimintavalmius ja suojelu*

Komissio hyväksyi vuosi sitten vuonna 2017 toimintasuunnitelman[53] **julkisten tilojen suojelusta**, minkä jälkeen sen täytäntöönpanossa on edistytty merkittävästi kaikilla aloilla. Siinä on keskitytty erityisesti ohjeiden ja EU:n rahoituksen tarjoamiseen jäsenvaltioiden tukemiseksi.

Viranomaisten ja yksityisten toiminnanharjoittajien kanssa on järjestetty kuusi kokousta hyvien käytäntöjen jakamiseksi ja tietojen vaihtamiseksi siitä, miten toiminnanharjoittajat ja viranomaiset voivat vahvistaa hotellien, ostoskeskusten, liikennöintipaikkojen, urheilustadioneiden ja kulttuuritilojen kaltaisten erilaisten julkisten tilojen turvallisuutta. Vaikka sekä viranomaiset että toiminnanharjoittajat toteuttavat toimenpiteitä tapahtumapaikkojen turvallisuuden parantamiseksi, kokoukset ovat osoittaneet, että haasteita ja puutteita esiintyy yhä. Siinä missä joillakin aloilla turvallisuuskulttuuri on pitkälle kehittynyt, muilla aloilla ollaan vasta ottamassa käyttöön järjestelmällisempiä lähestymistapoja tapahtumapaikkojen suojelemiseksi. Komission johtama toiminnanharjoittajien foorumi, jolla edistetään julkisen ja yksityisen sektorin välistä kumppanuutta, järjesti 26. marraskuuta 2018 kokouksen, johon osallistui kaikkien alojen edustajia. Osallistujat suhtautuivat myönteisesti komission yksiköiden antamiin ohjeisiin, joissa esitettiin hyviä käytäntöjä sellaisia toimenpiteitä varten, joita toiminnanharjoittajien ja viranomaisten olisi toteutettava julkisten tilojen turvallisuuden parantamiseksi.

Sen jälkeen, kun komissio oli järjestänyt kesäkuussa 2018 teknisen työpajan Euroopan kaupunkien kaupunkisuunnittelijoiden ja paikallisten turvallisuusviranomaisten kanssa, komission yhteinen tutkimuskeskus laati kaksi raporttia, joissa kartoitettiin nykyisin saatavilla oleva ohjeistus julkisten tilojen suojelusta ja estejärjestelmistä. Lisäksi on laadittu ensimmäiset asianmukaisten esteratkaisujen valitsemista koskevat eurooppalaiset suuntaviivat, joiden avulla kaupunkisuunnittelijat voivat parantaa kaupunkien turvallisuutta luomatta linnoitusten kaltaisia kaupunkien keskustoja.

Tätä työtä tuetaan myös **EU:n rahoituksella**. Sisäisen turvallisuuden rahaston – poliisiyhteistyön vuoden 2017 suojelua koskevan ehdotuspyynnön puitteissa valittiin kahdeksan julkisten tilojen suojeluun keskittyvää hanketta, jotka vaihtelevat kaupunkien turvallisuusperiaatteista sisäänrakennetun turvallisuuden parantamiseen, autoiskuilta suojautumiseen, rautateiden turvallisuustason parantamiseen ja koulutuskonseptien kehittämiseen sekä tiedotuskampanjoihin. Lisätoimia rahoitetaan sisäisen turvallisuuden rahaston – poliisiyhteistyön vuoden 2018 ehdotuspyynnön puitteissa.[54] Avoinna on myös Euroopan aluekehitysrahastoon kuuluvia kaupunkialueiden innovatiivisia toimenpiteitä

[52] Luxemburg, Itävalta ja Romania ovat ilmoittaneet osittaisesta saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja niiden on vielä saatettava ilmoittaminen päätökseen. Loput 18 jäsenvaltiota ovat ilmoittaneet saattaneensa direktiivin täysimääräisesti osaksi kansallista lainsäädäntöään, ja komission arviointi on parhaillaan meneillään (tilanne 6. joulukuuta 2018).

[53] COM(2017) 612 final, 18.10.2017.

[54] https://ec.europa.eu/home-affairs/financing/fundings/security-and-safeguarding-liberties/internal-security-fund-police/union-actions_en, ehdotuspyyntö on avoinna 16. tammikuuta 2019 asti.

koskevaan aloitteeseen liittyvä ehdotuspyyntö[55], jonka tarkoituksena on tarjota kaupungeille innovatiivisia ratkaisuja kaupunkien turvallisuushaasteisiin. Lisäksi Horisontti 2020 -ohjelman turvallisia yhteiskuntia koskevaan vuosien 2018–2020 työohjelmaan on sisällytetty tutkimusta koskeva ehdotuspyyntö, jonka tavoitteena on kehittää innovatiivisia ratkaisuja julkisten tilojen suojelemista varten.

Eurooppa-neuvoston maaliskuun ja lokakuun kokouksissaan vuonna 2018 esittämän pyynnön mukaisesti komissio on tehostanut **kemiallisten, biologisten, säteily- ja ydinuhkien vastaisia toimiaan** ja yhteistyötään jäsenvaltioiden kanssa erityisesti kemiallisten uhkien osalta. Komissio ja jäsenvaltioiden asiantuntijat ovat kehittäneet yhteisen luettelon ongelmallisista kemiallisista aineista ja tekevät nyt yhteistyötä valmistajien kanssa havaitsemisvalmiuksien parantamiseksi. Komissio on myös käynnistänyt yksityisen sektorin kanssa vuoropuhelun, jossa tutkitaan, miten voitaisiin vähentää terroristien mahdollisuuksia saada kemiallisia aineita, joita voidaan käyttää lähtöaineina kemiallisia iskuja varten. Lisäksi komissiolla on käynnissä ydinturvan eurooppalaisessa koulutuskeskuksessaan koulutuskampanja lainvalvontaviranomaisten kouluttamiseksi radiologisten ja ydinaineiden havaitsemisessa. Yli 100 poliisia koulutetaan käyttämällä pitkälle kehitettyjä laitteita ja oikeaa ydinainetta, jotta voidaan valmistautua paremmin mahdolliseen likaisen pommin avulla tehtävään iskuun.

Jatkotoimena kesäkuun 2018 Eurooppa-neuvoston päätelmille ulkoasiainneuvosto hyväksyi 15. lokakuuta 2018 **uusia rajoittavia toimenpiteitä** kemiallisten aseiden käytön ja leviämisen torjumiseksi. Niiden avulla EU voi määrätä seuraamuksia, mukaan lukien matkustuskiellot EU:hun ja varojen jäädyttäminen sellaisten henkilöiden ja tahojen osalta, jotka osallistuvat kemiallisten aseiden kehittämiseen ja käyttöön missä tahansa, näiden henkilöiden ja tahojen kansallisuudesta tai sijainnista riippumatta.[56]

EU ja Nato järjestivät 5.–23. marraskuuta 2018 **EU:n ja Naton hybridiharjoituksen** rinnakkaisena ja koordinoituna harjoituksena. Sen tavoitteena oli parantaa ja tehostaa vikaturvallisessa ympäristössä EU:n valmiuksia toimia hybridiluonteisessa monimutkaisessa kriisissä, johon liittyy sisäinen ja ulkoinen ulottuvuus, sekä parantaa yhteistyötä Naton kanssa. Harjoitukseen osallistuivat asiaankuuluvat EU:n toimielimet ja elimet, 25 jäsenvaltiota sekä Norja ja kahdeksan EU:n virastoa. Sveitsi toimi tarkkailijana.

**Toimintavalmiuden ja suojelun osalta** komissio

- kehottaa jäsenvaltioita pyrkimään kohti kemialliseen, biologiseen sekä säteily- ja ydinturvallisuuteen liittyviä riskejä vastaan tehdyn toimintasuunnitelman täysimääräistä täytäntöönpanoa vuoden 2019 loppuun mennessä;
- kehottaa jäsenvaltioita ja yksityistä sektoria tehostamaan yhteistyötä julkisten tilojen suojelun parantamiseksi ja pyrkimään kohti julkisten tilojen suojelua koskevan toimintasuunnitelman täysimääräistä täytäntöönpanoa.

*3. Turvallisuustutkimus*

[55] https://www.uia-initiative.eu/en/urban-security, ehdotuspyyntö on avoinna 31. tammikuuta 2019 asti.

[56] Neuvoston asetus (EU) 2018/1542, annettu 15 päivänä lokakuuta 2018, rajoittavista toimenpiteistä kemiallisten aseiden leviämisen ja käytön torjumiseksi. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1542

EU:n turvallisuustutkimus on yksi turvallisuusunionin rakennuskivistä. Se mahdollistaa teknologioita ja tietämystä koskevan innovoinnin, joka on ratkaisevan tärkeää valmiuksien kehittämiseksi nykyisten turvallisuushaasteiden ratkaisemista, tulevaisuuden uhkien ennakoimista ja Euroopan turvallisuusalan kilpailukyvyn parantamista varten. Tämä on erityisen tärkeää sen perusteella, että digitaalisen infrastruktuurin toimitusketjun ja teknisten komponenttien alkuperän kaltaiset strategiset turvallisuuskysymykset on otettava huomioon.

Muihin aloihin verrattuna EU:n rahoitus on ratkaisevan tärkeää turvallisuustutkimukselle, sillä se muodostaa noin 50 prosenttia kaikesta turvallisuustutkimuksen julkisesta rahoituksesta EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla.[57] Sen jälkeen, kun turvallisuustutkimus käynnistettiin EU:n tasolla vuonna 2007, EU on myöntänyt yli kaksi miljardia euroa rahoitusta yli 400 hankkeelle, joita on toteutettu muun muassa EU:n politiikkaan liittyvillä aloilla. Esimerkkejä niistä ovat lentoasemien läpivalaisulaitteet, edistynyt kriminalistiikka, välineet verkossa tapahtuvan radikalisoitumisen käsittelemiseksi, menetelmät sähköisen todistusaineiston keräämiseksi rikosasioissa ja pelastustyöntekijöitä varten tarkoitetut teknologiat. Myös tulevaisuuden teknologiset suuntaukset, kuten tekoäly, kognitiiviset järjestelmät ja data-analytiikka, ovat hyvin edustettuina käynnissä olevissa hankkeissa.

Äskettäiset hankkeet ovat osoittaneet, että tutkimustyön ja politiikan täytäntöönpanon ja harjoittamisen välillä on suora yhteys rajaturvallisuudessa ja toimitusketjun hallinnassa[58], kemiallisissa, biologisissa sekä säteily- ja ydinturvallisuuteen liittyvissä riskeissä[59], sähköisen todistusaineiston käsittelyssä[60] ja merialueiden valvonnassa[61].

Turvallisuusalan (jonka markkinoilla ovat edustettuina pääasiassa viranomaiset) erityisluonteen vuoksi tutkimustulosten asianmukainen hyödyntäminen voidaan taata ainoastaan, jos tutkimus tunnustetaan yhdeksi osaksi laajemmassa valmiuksien kehittämisen prosessissa, joka kokoaa yhteen päätöksentekijät, toiminnanharjoittajat, teollisuuden ja tutkijat. Kaikkien sidosryhmien tiivis osallistuminen varhaisessa vaiheessa on ratkaisevan

---

57 Vain kahdeksan jäsenvaltiota on ilmoittanut, että niillä on jäsennelty kansallinen turvallisuustutkimusohjelma.

58 CORE-hanke on ollut edelläkävijä lohkoketjuteknologian käytössä toimitusketjun hallinnassa. Useat suuret logistiikkayhtiöt, kuten MAERSK-IBM, Seacon Logistics ja Royal Flora Holland ovat hyödyntämässä CORE-hankkeen tuloksia omien verkkopohjaisten logistiikkajärjestelmiensä rakentamisessa. Hanketunnus: 603993, FP7-SEC-2013-1. Aloituspäivämäärä: 1.5.2014. Lisätietoja on saatavilla osoitteesta https://cordis.europa.eu/project/rcn/188515_en.html

59 TOXITRIAGE-hanke tarjosi käyttövalmiin kemiallisten ja biologisten uhkien havaitsemisjärjestelmän ja tehokkaan koordinointimekanismin uhrien luokitteluun, johon osallistuu eri pelastustyöntekijöitä. Hanketunnus: 653409, H2020-DRS-2014. Aloituspäivämäärä: 1.9.2015. Lisätietoja on saatavilla osoitteesta https://cordis.europa.eu/project/rcn/194860_en.html

60 EVIDENCE-hankkeessa määriteltiin etenemissuunnitelma, jossa hahmoteltiin strategiat, tavoitteet ja toimet, jotka ovat tarpeen yhteisen eurooppalaisen viitekehyksen laatimiseksi sähköisen todistusaineiston moitteetonta ja yhdenmukaista käsittelemistä varten. Hankkeen tuloksia on hyödynnetty komission tätä alaa koskevan säädösehdotuksen alustavassa vaikutustenarvioinnissa. Hanketunnus: 608185, FP7-SEC-2013-1. Aloituspäivämäärä: 1.3.2014. Lisätietoja on saatavilla osoitteesta https://cordis.europa.eu/project/rcn/185514_en.html

61 CLOSEYE-hanke oli ensimmäinen esimerkki siitä, miten EU:n rahoittaman tutkimuksen avulla voidaan kuroa umpeen kuilu valmiusvajeen tunnistamisen ja tällaisen vajeen korjaavien teknisten ratkaisujen käyttöönoton välillä. Tämän aiempaan EU:n rahoittamaan merirajojen valvontaa koskeneeseen tutkimukseen perustuvan hankkeen avulla on kehitetty ratkaisuja, joilla on parannettu merellä olevien pienten alusten tunnistamista ja seurantaa. Tämän seurauksena Espanjan ja Portugalin viranomaiset ovat käynnistäneet julkisia hankintoja koskevan aloitteen, joka perustuu CLOSEYE-hankkeen tuloksiin. Espanja on käyttänyt ulkorajojen rahoitusvälinettä ja hyödyntänyt tällä tavoin täysimääräisesti näiden eri EU-rahastojen väliset synergiaedut. Hanketunnus: 313184, FP7-SEC-2012-1. Aloituspäivämäärä: 1.4.2013. Lisätietoja on saatavilla osoitteesta https://cordis.europa.eu/project/rcn/108227_en.html

tärkeää, jotta voidaan tunnistaa valmiusvajeet ja määritellä valmiuksia koskevat painopisteet, joiden perusteella voidaan tarvittaessa ottaa käyttöön tutkimusvaatimuksia. Komissio tekee tiivistä yhteistyötä kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa tällaisen lähestymistavan edistämiseksi.

Tuloksista tiedottamista varten 5.–6. joulukuuta järjestetty **vuoden 2018 turvallisuustutkimustapahtuma** kokosi yhteen Brysselissä noin 900 asianosaista eri puolilta Eurooppaa osoittamaan EU:n rahoittaman turvallisuustutkimuksen vaikutukset. Samalla viikolla järjestettiin myös Community of Users on Safe, Secure and Resilient Societies -turvallisuustutkimusfoorumin kokous, jossa käytiin erilaisia turvallisuustutkimukseen liittyviä aiheita käsitelleitä paneelikeskusteluja, sekä pelastustyöntekijöitä koskevia innovaatioita edistävän kansainvälisen foorumin vuosikokous.

Komissio teki ehdotuksessaan tulevaksi tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaksi (Horisontti Eurooppa -puiteohjelma, joka on osa seuraavaa vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä) selväksi, että turvallisuustutkimuksen on oltava jatkossakin tärkeä prioriteetti. Horisontti Eurooppa -puiteohjelman tarkoituksena on parantaa täydentävyyttä muiden tutkimusohjelmien kanssa puolustuksen kaltaisilla aloilla ja lisätä synergiaetuja sellaisten asiaankuuluvien rahoitusohjelmien kanssa, kuten sisäisen turvallisuuden rahasto, yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto, mukaan lukien rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusväline, sekä Digitaalinen Eurooppa -ohjelma ja aluekehitysrahastot. Lisäksi puiteohjelman avulla pyritään tehostamaan edelleen EU:n virastojen ja toiminnanharjoittajien roolia koko tutkimussyklissä.

Komissio antoi 7. joulukuuta 2018 tiedonannon koordinoidusta tekoälysuunnitelmasta[62], joka koskee **tekoälyn** osalta tehtävää yhteistyötä. Tiedonannossa käsitellään tarvetta maksimoida tekoälyn hyödyt turvallisuusalalla, myös lainvalvontaviranomaisille ja yrityksille. Koordinoidun tekoälysuunnitelman avulla komissio pyrkii muuntamaan periaatteet konkreettisiksi toimiksi, jotka komissio ja jäsenvaltiot panevat yhdessä täytäntöön. Kaikki kolme tekoälyyn liittyvää turvallisuusnäkökohtaa[63] ovat näkyvästi esillä kaikissa toimissa tutkimuksesta tällaisten teknologioiden markkinoille saattamiseen.

Komissio on sitoutunut juurruttamaan tekoälyyn liittyvistä riskeistä ja mahdollisuuksista käytävän keskustelun osaksi laajempaa turvallisuuden kehittämistä koskevaa strategiaa ottamalla huomioon turvallisuuden kunkin osa-alueen erilaiset skenaariot, tarpeet, vajeet ja vaihtoehdot. Lisäksi komissio aikoo keskustella turvallisten yhteiskuntien ohjelmakomitean kanssa Horisontti 2020 -puiteohjelman vuoden 2020 työohjelmassa jo olevien asiaankuuluvien toimien sisällyttämisestä.

**Turvallisuustutkimuksen** osalta komissio

- käynnistää vuoden 2019 maaliskuun ja elokuun välisenä aikana Horisontti 2020 -puiteohjelman turvallisia yhteiskuntia koskevat ehdotuspyynnöt vuodelle 2019.

*4. Ulkoinen ulottuvuus*

[62] COM(2018) 795 final, 7.12.2018.

[63] Tekoälyyn perustuvien teknologioiden kyberturvallisuus, tekoälyn hyödyntäminen turvallisuustarkoituksiin, mukaan lukien rikosten ja terrorismin ehkäiseminen, havaitseminen ja tutkinta, sekä tekoälyn haitallisen ja rikollisen käytön ehkäiseminen.

EU kävi hyödyllisen keskustelun yhdysvaltalaisten vastapuoltensa kanssa **EU:n ja Yhdysvaltojen oikeus- ja sisäasioiden ministerikokouksessa** 8.–9. marraskuuta 2018 Washingtonissa, jossa ne vahvistivat olevansa sitoutuneita käsittelemään yhdessä oikeus- ja sisäasioihin liittyviä yhteisiä haasteita. Molemmat osapuolet painottivat erityisesti tehokkaan tietojen jakamisen merkitystä pyrkimyksissään torjua terrorismia. EU ja Yhdysvallat korostivat matkustajarekisteritietojen jakamisen merkitystä välineenä terroristien matkustamisen estämiseksi ja sopivat yhteisen arvioinnin valmistelemisesta vuonna 2019 EU:n ja Yhdysvaltojen välisen matkustajarekisteritietoja koskevan sopimuksen säännösten mukaisesti. Lisäksi EU ja Yhdysvallat totesivat jälleen pitävänsä prioriteetteina kyberrikollisuuden torjumista ja kyberturvallisuuden parantamista. Molemmat osapuolet päättivät tutkia mahdollisuutta tehdä EU:n ja Yhdysvaltojen välinen sopimus sähköisestä todistusaineistosta. Euroopan unioni ja Yhdysvallat panivat myös merkille tarpeen tehostaa toimiaan sen haasteen ratkaisemiseksi, että terroristit käyttävät internetiä iskujen ohjaamiseen ja niihin innoittamiseen. Tämän torjunnassa on kunnioitettava yksilön oikeuksia, myös sananvapautta. Molemmat osapuolet panivat merkille, että demokraattisten valtioiden vaalijärjestelmillä on edessään ennennäkemättömiä haasteita, jotka edellyttävät yhteistyötä ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa samanmielisten maiden välillä. Euroopan unioni ja Yhdysvallat päättivät käynnistää näitä asioita käsittelevän säännöllisen vuoropuhelun, joka aloitetaan seuraavassa korkeiden virkamiesten tapaamisessa vuonna 2019.[64]

Neuvotteluja jatkettiin EU:n ja Kanadan välillä **tarkistetusta matkustajarekisteritietoja koskevasta sopimuksesta**. Komissio tiedottaa edelleen saavutetusta edistyksestä säännöllisesti neuvostolle ja Euroopan parlamentin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle.

Marraskuun 30. päivänä 2018 käytiin ensimmäinen neuvottelukierros EU:n ja Turkin välisestä sopimuksesta henkilötietojen vaihtamisesta Europolin ja vakavien rikosten ja terrorismin torjunnan alalla toimivaltaisten Turkin viranomaisten välillä. Komissio on myös yhteydessä Israelin viranomaisiin Israelin kanssa käytävien neuvottelujen ensimmäistä kierrosta varten. Joulukuun 3. päivänä 2018 järjestettiin EU:n ja Algerian, Egyptin, Jordanian, Libanonin, Marokon ja Tunisian edustajien välinen kokous, jossa keskusteltiin mahdollisesta tulevasta yhteistyötä näiden maiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin kanssa, muun muassa työjärjestelyjen avulla, ja pitäen silmällä mahdollisia sopimuksia, jotka mahdollistaisivat henkilötietojen vaihdon.

EU on jatkanut **terrorismin torjuntaa koskevia vuoropuheluita** kumppanimaiden kanssa. Brysselissä 12. marraskuuta 2018 järjestetyssä EU:n ja Intian välisessä terrorismin torjuntaa koskevassa vuoropuhelussa käsiteltiin tietojen vaihtoa, internetin käyttöä terrorismitarkoituksiin ja mahdollista yhteistyötä Europolin kanssa. Brysselissä 29. marraskuuta 2018 järjestetyssä EU:n ja Pakistanin välisessä terrorismin torjuntaa koskevassa vuoropuhelussa käsiteltiin toimia terrorismin rahoituksen torjumiseksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisen toimintaryhmän puitteissa. Korkean edustajan, varapuheenjohtaja Mogherinin johdolla Algerissa 12. marraskuuta 2018 järjestetyssä EU:n ja Algerian välisessä terrorismin torjuntaa koskevassa vuoropuhelussa käsiteltiin toimia, joiden avulla Libyasta ja Sahelin alueesta tehtäisiin taas turvallisia. Ensimmäinen EU:n ja Kuwaitin korkeiden virkamiesten tapaaminen järjestettiin Brysselissä 27. marraskuuta 2018. Tapaamisessa keskusteltiin mahdollisuuksista lisätä keskinäistä vaihtoa ja mahdollisesta

[64] https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2018/11/09/joint-eu-u-s-statement-following-the-eu-u-s-justice-and-home-affairs-ministerial-meeting/

tulevasta yhteistyöstä terrorismin torjuntaan, järjestäytyneeseen rikollisuuteen ja kyberturvallisuuteen liittyvissä asioissa.

Irakin sotilaalliset ja lainvalvonnan toimijat osallistuivat marraskuussa 2018 ensimmäistä kertaa todisteiden keräämistä taistelukentillä koskevaan koulutukseen Naton vakauden valvonnan osaamiskeskuksessa Vicenzassa Italiassa Italian karabinieerien koulutuskeskuksessa. Tämä koulutus oli osa EU:n, Interpolin ja Naton kolmivuotista hanketta, jonka tavoitteena on varmistaa, että vakaviin rikoksiin ja terrorismiin konfliktialueilla liittyvät henkilöt saatetaan oikeuden eteen. Tämä hanke on konkreettinen EU:n toimi, joka liittyy valmiuksien kehittämiseen laillisten todisteiden keräämiseksi Da'eshin taistelijoiden tekemistä rikoksista. Se voi johtaa lopulta Irakin ja EU:n lainvalvontaviranomaisten välisen kansainvälisen yhteistyön tehostamiseen.

## IV PÄÄTELMÄ

Raportin perusteella voidaan todeta, että toimivan ja todellisen turvallisuusunionin rakentamisessa on edistytty hyvin. Samalla raportissa kuitenkin korostetaan, että lainsäädäntövallan käyttäjien ja jäsenvaltioiden toimia tarvitaan edelleen lainsäädäntöprosessien päätökseen saattamisessa ja hyväksyttyjen toimien täytäntöönpanossa, jotta voidaan parantaa EU:n kansalaisten sisäistä turvallisuutta. Toukokuussa 2019 järjestettävien EU-vaalien vuoksi tulevien viikkojen aikana on ratkaisevan tärkeää jatkaa edistymistä asianmukaisen turvallisuuspolitiikan kehittämisessä ja käyttöönotossa EU:n tasolla.